

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 1. aprila 1885.

Obsieg: K pridelovanju krme na polji. — Uplivanje hlevne topote na goveda. — Sredstvo, če se krave nočejo pojati. — Vzrejevanje žebet na manjših kmetijah. (Konec.) — Kako nam je sadno drevje na stalem mestu pravilno oskrbovati? (Dalje.) — Iz državnega zabora. — Govor P. Greuterja v budgetni debati 10. marca v državnem zboru — † Kardinal knez Friderik Schwarzenberg. — Zamet v stepah. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**K pridelovanju krme na polji.**

Pridelovanje krme na polji postaja vedno bolj važno, zlasti, odkar cena žita zmirom bolj pada, cena goveje živine pa kvišku gre. Med krmiskimi rastlinami, katere na polji pridelujemo, zavzemati prvo mesto nemška detelja ali lucerna in pa štajarska detelja ali rudeča detelja. Z ozirom na pridelovanje teh dveh rastlin nastane vprašanje: Zamoremo li pridelovanje tih rastlin z ozirom na sedanje razmere tako močno pomnožiti, da bi se nam ne bilo batiti tudi opešanja zemlje?

Detelja vzame iz zemlje veliko apnence, posebno pa izsrka iz spodnje plasti zemlje veliko redilnih snoví, katerih zadnjih zemlji ne moremo nazaj dati z gnojem. Iz tega vzroka: ne moremo na eno in isto njivo štajerske detelje poprej sejati, kakor še le čez najmanj 6 let, „lucerno“ pa čez 12 let.

Če se tudi v dostih krajih pridelovanje štajerske detelje in lucerne ne dá pomnožiti, zamoremo vendar pridelek krme povečati s setvijo primernih trav, koje mešamo z deteljo. Taka mešanica ima sledeče prednosti: Mi zadobimo veliko množino jako dobre krme, ne da bi škodovali s takim pridelovanjem rodovitnosti zemlje; trava pomešana z deteljo zamore bolj pogosto na eni in isti njivi biti sejana, trpi manj pred mišimi, kakor večletna detelja, ter tudi na vlažnih njivah dobro uspeva.

Sem ter tje se sliši, da je mogoče travnike narediti, ako se pusté stara detelišča rasti. Ta misel je popolno napačna; kakor hitro detelja iz njiv izginjuje, prične se kazati le plevel, ne pa dobra trava. Na taki njivi je mogoče le polagoma narediti z dobrim gnojenjem primerno ledino, obstoječo iz dobrih krmiskih trav. Ako želimo napraviti iz njive dober travnik, treba jo je najprv dobro obdelati in plevela očistiti. Potem jo je treba obsejati z dobro in primerno mešanico raznih trav. Pri setvi ne smemo biti skopi ne s semenom, ne z denarjem, ki ga moramo dati za seme. Mislim, da bode marsikomu vstreženo, ako na tem mestu prijavim sostavo dveh mešanic, kateri ste se prav dobro obnesli. Prva je za travnike, ki imajo

vedno travniki ostati, druga pa za njive, koje imajo nam dajati krmo za kake dve ali tri leta.

Sostava prve mešanice obstojí za en hektar iz sledečih sostavin in množin: 10 kil bele detelje, 4 kile hmeljne detelje, 6 kil švedske detelje, 2 kili lucerne, 10 kil svinjskega repa, 8 kil laške ljudlike, 8 kil francoske ljudlike, 16 kil angleške ljudlike in 8 kil esparsete. Za sostavo druge mešanice priporoča se sledeče: 4 kile bele detelje, 6 kil hmeljne detelje, 16 kil švedske detelje, 10 kil svinjskega repa, 8 kil laške, 16 kil angleške in 4 kile francoske ljudlike ter 12 kil esparsete. Hmeljna detelja je neke vrste lucerna, ki ručno cvete. Švedska detelja je v taki mešanici tri leta zelo dobra ter v rašči zelo podobna štajerski detelji.

To mešanico zamoremo sejati spomladi samo za-se ali pa z ječmenom, ovsem ali jaro pšenico. Z ozirom na to, ali se je to seme same za se sejalo ali pa s kakim žitom, dobi se še v prvem letu manj ali več strnišnega pridelka.

Če se toraj upognemo tirjatvam časa ter pomnimo pridelovanje krme, donašala nam bode taka krma veliko lepe živine, in ta lepa živina pa plačilo za naše delo.

Uplivanje hlevne topote na goved.

Dobro pleme, krma in strežba uplivajo vzajemno na srečen vspeh pri živinorejstvu. Kdor le nekaj zanemarja, doseže cilj le deloma, včasih pa tudi škodo trpi. Zapravlja namreč kapital, krmo in delo. Treba je torej velike previdnosti. Kar žival vsled slabe strežbe trpi, to jej krma dostavljati in popravljati mora, ako nečemo, da nam shujšava, ampak zmiraj porabna ostane. Škoda vsled slabe strežbe je tem večja, čem dražja je krma in živalski proizvodi: mleko, surovo maslo, meso itd. Slaba strežba in po tem takem neusmiljenost proti živinčetu je torej draga reč.

Zatorej pripada tudi v področje živinodravnikov priporočevati skrb za dobro strežbo domači, pitalni živini. Naj torej povsod, kjer jim prilika nanese, pogumno povzdignejo svoj glas v tej zadevi, posameznikom pa tudi občinstvu na korist.

Zatem je ozir jemati na hlevne, ki so povprek pre-